

Proč ČR nezískala křeslo v Radě bezpečnosti?

26.listopadu 2007 Tomáš Jirsa

Odpověď na Vaši otázku (proč ČR prohrála hlasování o místo v RB OSN) může být jen spekulativní. Jedná se o volbu tajnou a pohnutky pro to či ono hlasování mohou být velmi niterné. Odpovězme si naopak otázkou, proč vyhrálo Chorvatsko.

Chorvatsko je nový evropský stát, který ještě v RB nezasedal a proč mu tedy nedat šanci (ČR zasedala v RB již v letech 1994/5, Chorvatsko zastává tuto roli poprvé). Je to v mezinárodní politice pravděpodobně idealistický důvod, ale hlasování i důvody zůstaly nevěřejné.

Ze stálé pětky RB jsou tři členové členy NATO (Francie, USA a Velká Británie), z nestálé desítky zůstávají Belgie a Itálie. Ne všechny státy světa jsou z NATO nadšeny, a i když je Chorvatsko kandidátská země, není členem. Podobné počty jsou s členstvím v EU. Mnohokrát bylo zvednuto téma, že zaznívá-li z Bruselu touha znít jedním hlasem zahraniční politiky, proč mít v RB pět států s jedním hlasem. Chorvatsko je i z tohoto pohledu na Bruselu méně závislé.

Myslím, že se Česko významněji proamericky vymezuje než Chorvatsko a řada států sice USA uznává či respektuje, ale příliš je nemá v přízni.

Zdá se to okrajové, ale svoji roli může hrát i to, že Chorvatsko významně inzeruje na CNN. Politici a diplomaté, kteří jsou při cestách odkázáni mnohdy právě na CNN, Chorvatsko dobře znají a mají je spojené s příjemnou (masivní) prázdninovou reklamou „Navštivte Chorvatsko“.

Znám trochu prostředí mezinárodních institucí a jsem si jist, že řada států světa příliš neanalyzuje, zda Česko nebo Chorvatsko. A řada se jich přikloní k doporučením svých silnějších či centrálních partnerů. Údajně Čína byla proti naší kandidatuře (permanentně Čínu kritizujeme za nedodržování lidských práv, což Chorvatsko nedělá a ke své nedávné historii ani nemůže) a troufal bych si odhadnout, že pro nás nehlasovalo Rusko a jeho spojenci.

Ale vraťme se na začátek. RB je koncipována systémem jeden stát/jeden hlas. A devadesát pět států, které se přiklonily v prvním kole k Chorvatsku, mělo pro toto rozhodnutí minimálně devadesát pět důvodů. A naopak.